

SAYI : 36

Eylül-Ekim

73

film

MOSKOVA 1973

cebinizde
daima
OPON
bulundurunuz...

OPON,
baş, diş, sinir,
romatizma,
lumbago, sıyatik
ve soğuk
algınlığından
ileri gelen
ağrıları keser
OPON,
günde 6 tablet
alınabilir

Kapak Düzeni : Erkal Yavi

Ön Kapak : COLUMBUS'LAR / JANUSZ MORGENSTERN

FILIM 73 / Türk Sinematek Derneği'nin yayın organı olarak ayda bir yayınlanır / Sahibi Türk Sinematek Derneği adına Onat Kullar / Yazı İşleri sorumlusu : Ömer Pekmez / Bu sayıyı hazırlayan : Aydın Sayman / Dergide yayımlanan yazıların sorumluluğu yazarlarına aittir, dergiyi bağlamaz / Yönetim Yeri : Türk Sinematek Derneği, Sıraselviler Caddesi, No. 65 Beyoğlu, İstanbul / Tel : 49 87 43 / P. K. 307 Beyoğlu / Dizgi, baskı, cilt : FONO tesisleri / Baskı tarihi 22-9-1973

SİNEMATEK DERNEĞİ YENİ ÇALIŞMA YILINA BAŞLIYOR

Sinematek Derneği, 25 Eylül 1973 salı günü yeni çalışma yılına başlıyor. Daha doğrusu yaz aylarında kısa bir süre için onarım, düzenleme dolayısıyla kısa bir süre için ara verdiği çalışmalarını sürdürmeye başlıyor.

Sinematek'in elinizdeki dergide ilan edilen Eylül - Ekim programı, hemen anlaşılacağı gibi çeşitli yönlerden yenilikler getiriyor. Bir yandan geçmiş yıllarda olduğu gibi büyük sinema klasiklerini, yakın günlerin ilgi çeken ve ülkemizde gösterilme olanağı bulunmayan ilginç ve yeni filimlerini içerdiği gibi öbür yandan da gene değişik nedenlerle ticari sinemaların normal vizyonlarına girmeyen canlı resim filimlerini, belgesel filimleri bir araya getiriyor.

Programın ikinci yeniliği, geçen yıl Sinematek Derneği merkezinde küçük ölçüde gerçekleştirilmeye çalıştığımız gibi, kentimizde gene ticari nedenlerle sürekli izlenmesi olanağı bulunmayan sanat dallarının ilgi çekici son ürünlerini bir araya getirişi. Bu çalışmalar arasında konserler, fotoğraf ve afiş sergileri yer alıyor. Önümüzdeki aylarda bu tür çalışmalara tlyatro, pantomim, karagöz, ortaoyunu, seyirlik köy oyunları gibi türler de katılacak.

Gene programda Sinematek'in ülkemizde sinema sanatının daha etkin bir biçimde kavranmasını, izlenmesini sağlayacak çalışmalara yer verilmiştir. Örneğin gösteriler arasında yer alan filimler ve yönetmenleriyle ilgili konferanslar, afiş ve fotoğraf sergileri bu arada sayılabilir. Ayrıca Sinematek Derneği'nin kitaplığı da 25 Eylül'den itibaren üyelerin yararlanmasına açıktır.

Sinematek Derneği bu yıl boyunca da gerek Türk, gerekse yabancı yönetmenlerden bazılarını konuk olarak çağırarak, genç sinemaseverlerle ilgi kurmalarını, sanatlarını açıklamalarını, deneylerini anlatmalarını isteyecek onlardan.

Yeni çalışma yılının Sinematek Derneği ve üyeleri için de aydınlık bir «ekim»le başlaması umuduyla.

FİLİMLER :

THE COLUMBUSES (KOLOMBLAR)

The Columbuses / Yönetmen: Janusz Morgenstern / Roman Bratny'nin romanından uyarlanmıştır. / Yapım yılı: 1970 / Siyah beyaz, Polonya filmi. 2 Bölüm.

Ünlü Polonya'lı yönetmen Janusz Morgenstern, yine ünlü bir romancı olan Roman Bratny'nin aynı adlı romanından televizyon için çektiği bu film Polonya televizyonunda gösterilen filimlerin en başarılılarından kabul ediliyor. Film hakkında geniş açıklama program sırasında dağıtılacaktır.

AFFECTION (SEVGİ)

(Obic) / Yönetmen. Lucmilli Staikov / Bulgaristan filmi / Yapım yılı. 1973 / Renkli, İngilizce altyazılı / 1973 Moskova Film Festivali Altın Ödüller üçüncüsü.

«Sevgi» ya da Acı Çekmek

Önce Maria'nın cam kavanozdaki alabalığı ölüyor. Maria, çocukluğunda, büyük bir dikkatle bu kavanozu odadan odaya taşımak istiyor ve düşürüp kırıyor. Alabalığın can çekişerek öldüğünü görüyoruz. Belki de gençkızın ilk hayal kırıklığı... Olay, yıllar sonra hatırlanmış. Maria evini terketmiştir ana-babasıyla arasında geçen bir kavga sonucu. Başkent'in kalabalık caddelerinde yapayalnız, nereye gideceğini kestirememiş, hızlı hızlı yürümektedir. Bir tren. Kompartımanda tek başına oturan Maria. Babası gelip buluyor onu. Sayfiyedeki dinlenme evine götürmek istiyor. Maria kabul etmiyor kolay kolay. Kompartımana giren mutlu çiftin şaşkınlığı, baba-kızı gözetleyişi. Maria bir kez daha bunaliyor. Sayfiyede bir süre yaşamak, mutlu çiftin bakışlarından kurtulmayı sağlayacak. İster istemez babasını izliyor. Otomobili kullanan babasının tekdüze sesi, aile hayatlarını en bildik biçimde savunuşu: Maria'yı ailesi çok sevmiş, hep onun iyiliğini istemiş, her zaman onu düşünmüş. Oysa görüntüler her sözün karşıtlığını ifadelendiriyor. Maria'nın annesi telefon başında, kızının bir sevincini paylaşmaktan çok uzak; evin iğrenç kavgaları, sen-ben meseleleri, Maria'nın odasına bile sığınamayışı. Yani dörtduvara mahkûm edilmiş bir dünyanın kimsesizlikleri. Baba anlatmaya devam ediyor. Neredeyse Maria'yı suçlu kılacak. Artık konuşmuyor, cevap vermiyor gençkız... Cam kavanozun kırılışı, alabalığın ölüşü. Ana-babasının anlayamayacağını iyi biliyor.

Safiyedeki dinlenme evini kar kaplamış. Çamlık, baştan aşağı kar altında. Dinlenme evinde türlü mesleklerden adamlar tanıyoruz: Bir avukat, alabildiğine asık yüzlü, içine dönük... Canlı, hareketli bir gazeteci, karısından yeni ayrılmış, Maria'dan hoşlanıyor... Bir bilim adamı, yaşamaya fırsat bulamamış bugüne kadar... Dinlenme evinin sevimli, hayat dolu yöneticisi... Maria bu durgun, kasvetli ortama yavaş yavaş sevgiyi, sevecenliği, dostluğu getiriyor. Bir bakıma Maria'nın kişiliğinde yer etmiş bu nitelikler. Her olaya, her meseleye sevgiyle, sevecenlikle yaklaşıyor. Ailesinden uzaklaşmasının nedeni de aynı. Kendi yaşamlarına sıkı sıkıya sarılmış bencil insanlardan değil Maria. Paylaşmasını, vermesini öğrenmiş.

Gerçekte Maria tümünden daha mutsuz, daha yalnız. Belli etmiyor. Geçmişine ait küçük, ama çarpıcı ipuçları yakalıyoruz. Bir halası var Maria'nın. Adı Irina.. Yıllar önce faşistlere karşı savaşmış. Gerillacıların yaşantısını yazmak istemiş, başaramayınca vazgeçmiş. Irina, Maria'nın mutlu olmasını özleyen, bu yolda başını vermekten kaçınmayan özverili, inançlı, ayakları yere basan bir kişi. Faşistlerin yenilgisinden sonra kendi yur-

dunu bırakmış, Vietnam'a gitmiş. Doktor zaten Irina. Vietnam'daki insanların haklı kavgasına katılmış. Maria'ya yazılan unutulmaz mektuplar. Irina'nın durumunu, dünya görüşünü açıklayan sözleri var o mektuplarda. Bir insanın mutlu olabilmesi için başkalarının da mutlu olmasını şart koşuyor Irina. Vietnam halkının soylu kavgaları ya da bütün sömürülen halkların soylu kavgaları sona erdiğinde Maria'nın kuşağı mutluluğa kavuşacak. Irina insan olmanın erdemlerini sayıyor. Maria'ya kavgadan kaçınmamasını öğütüyor... Bürokrat ana-babanın, o sinik, direnmeyi unutmuş dünyalarında böyle düşüncelere, duygulara yer yok. Maria'yı anlamamaları bu yüzden.

İpuçları arasında Maria'nın Devlet Hastanesi'nde hastabakıcılık yaptığını öğreniyoruz. Bir genç adam tanıyor hastanede. Bütün yaşamı boyunca kurduğu bir düş kişisi, bu genç adamla gerçekliğe dönüşüyor. Ancak genç adamın sevdiği bir başka kız var. Maria duygularını bir kez daha saklamak zorunda kalıyor. Genç adamdan uzaklaşıyor. Sonra sayfiyedeki dinlenme evine genç adamın telefon edışı, Maria'yı arayışı. Maria'nın heyecanlanması, yeniden umutlanması. Düşlerindeki pilotun yeniden gerçeklik kazanması. Popülist diyebileceğimiz bir duyarlığın olağanüstü inceliklerle, kırık inceliklerle anlatılması: Maria hayata bağlanıyor, başkente geri dönüyor, genç adamı arıyor. Üstelik Irina'nın apartıman katına gelip arıyor genç adamı. Orada, balkonda bekliyor. Binlerce defa karşılaşiyor sanki genç adamla. Ona sarılıyor sarılıyor, birlikte bir kavgaya girmenin özlemini çekiyor. Ardından cam kavanoz bir kez daha kırılıyor; alabalık, Maria'nın alabalığı ölüyor: Genç adam, eskiden sevdiği kıza evlenmiştir, Maria'yı düşününe çağırmaq için aramıştır. Maria o acı, yürek burkusu yalanına sığınıyor; pilot sevgilisinin kendisini beklediğini söyleyerek kaçıyor Irina'nın apartıman katından. Genç adamla karısı, kalacak yerleri olmadığından, Maria'nın önerisi üzerine, bir zaman için burada oturacaklardır. Maria anahtarını teslim ediyor.

Maria evden çıkıyor. Yürüyor. Gözlerinden yaşlar boşanıyor, gülümsüyor, gülümsemeye çalışıyor. Işıkların yandığı anacadda. Kalabalık. Büyük binaların arasında burasında renkli ışıklar. Bütün gürültüsü ve kargaşasıyla şehir akşamı. Maria'nın ağırlarken gülen yüzü... «Sevgi», 1973 Moskova Şenliği'nde Altın Ödül kazanan bir film. Çok severek seyrettim. Sıradan bir yönetmenin elinde oldukça basitleşecek bir hikâyeyi, Bulgar sanatçısı Ludmill Staikov, bence, büyük ustalıklarla sinemaya aktarmış. Ayrıca filimin senaryosunda da aynı ustalaktan rahatlıkla söz edebiliriz. İki insan arasındaki bir duygusal ilişkinin nerelere kadar uzanacağını, uzanabileceğini araştırmış «Sevgi»nin senaryo yazarı.

Filimin son sahnesinde, gene çok sevdiğim bir eserin, Çehov'un «Üç Kızkardeş»inin sonunu andım: Olga'nın söylediklerini... Şöyle der Olga: «Bando ne neşeli, ne canlı çalışıyor, insana yaşamak isteğini veriyor. Aman Yarabbi! Zaman geçecek, biz de büsbütün uzaklaşmış olacağız. Bizi unutacaklar, yüzlerimizi, seslerimizi, kaç kişi olduğumuzu unuttacaklar. Ama çektiğimiz acılar, bizden sonra yaşayacaklara neşe getirecek... Yeryüzünde mutluluk, barış kurulacak. Şimdi yaşayanları iyi sözlerle anacaklar... Oh, sevgili kardeşlerim... Hayatımız henüz sona ermedi. Yaşayacağız... Bando öylesine neşeli, öylesine sevinçli çalışıyor ki... Bana öyle geliyor, çok geçmeden niçin yaşadığımızı, niçin acı çektiğimizi bir de öğreneceğiz, Ah, insan bir bilse, bir bilse!»¹ Irina'nın Vietnam'a gidişi, orada ölüşü; Maria'nın sevdiği adama yalan söyleyişi, apartıman katının anahtarını verışı, içindeki sonsuz acıya rağmen gülümsemesi Olga'nın sözlerini çağırıştırıyor nedense. «Sevgi», henüz tam anlamıyla kurulamamış bir barışın sancılarını çeken insanların yaşamasından özlü bir kesit.

Bulgar sinemasından güzel örnekler gördük bu yıl Sinematek'te. «Sevgi» de onlardan biri ve bana en yakın olanı...

¹ Anton Çehov. Üç Kızkardeş. (Hasan Ali Ediz çevirisi, Bilgi Yayınları).

FOUR MURDERS ARE ENOUGH DARLING

Türkçe adı: «Dört Cinayet Yeter Sevgilim» - Yönetmen: Oldřich Lipsky / senaryo: Milos Macourek, Oldřich Lipsky - Renkli, İngilizce altyazılı - yapım yılı: 1969 - Çekoslovakya yapımı

«Dört Cinayet Yeter Sevgilim» sosyalist ülkeler içinde en başarılı komedi filimlerinin yapıldığı Çekoslovakya sinemasından başarılı bir örnek. Filim kapitalist ülkeler sinemasının ve çizgi-roman, foto-roman gibi bir anlamda sinemayla iliintili olan türlerinin izleyeni uyuşturan, aldatan, onları hayall bir dünyanın içine atan politikasını hicvediyor. Ve tabii bu politikanın en başarılı uygulayıcısı olan A.B.D.'yi karşısına alıyor. Öykü A.B.D. gangster filimlerinde ve gangster komedilerinde bol bol rastlanan bir şekilde. Ama yönetmenin tavrı elbette çok değişik. Öykü kısaca şu: Mr. Camel orta yaşlı şişmanca gözlüklü ve içedönük bir adamdır. Şiir yazar, ancak şimdiye dek bunları bastırarak bir yayınevi bulamamıştır. Günün birinde tesadüfen bir gangsterlik olayına karışır. Bir türlü yakasını kurtaramaz. Cinayette suçlanmaya kadar varır başına gelenler. Kendisinde olduğu sanılan çekin peşine düşen çetelerin sayısı çoğalır. İşe polisler karışır. Sonunda bütün çeteler birbirlerini yerken zavallı Mr. Camel işin içinden sıyrılır ve hatta kahraman muamelesi görmeye başlar.

Yönetmen Lipsky tümüyle stüdyo çalışması olan filminde öyküyü belirsiz bir ülkede geçiriyor. Aslında kahramanların ve yerlerin isimlerinden buranın A.B.D. olduğu açık. Ünlü Chichago gangsterleri filimde «Mikago» gangsterleri olmuş. Newyork da «Newyorket»... Aslında Lipsky klasik komedilerin genel çizgisinden ayrılmıyor. Örneğin filmin sonu birçok Amerikan komedisinde olduğu gibi tam bir «festival»dir. Bütün kahramanlar, kişiler son sahnede bir araya gelirler, birbirinden daha gülünç sahnelerden sonra kovalamaca, çarpışma düğüm çözülür. Lipsky filimdeki açılma ve karamaları yeni bir yöntem kullanılarak Çizgi-resimlerle kaynaştırmış; böylece hem çizgi-resimlerin nitelikleriyle, reklam çalışmalarıyla alay ederken anlattığı öykünün de aslında hayali, yapma olaylarla bir karşı çıkış getirdiğini sezdirmek istemiş. Böylece ortaya çok ilginç bir parodi çıkmış.

MURDER AT THE EXELCIOR HOTEL (EXELCIOR OTELİNDE CINAYET)

Yönetmen: Jiri Seguens - renkli, sinemaskop bir Çekoslavakya yapımı - İngilizce altyazılı. Yapım yılı 1973

«Exelcior Otelinde Cinayet» bir polisiye film. Lüks bir otelde içkisine zehir karıştırılarak öldürülen bir kadının katili, bütün bir film boyunca aranır. Klasik bir yapıya sahip olan filim kişilerin psikolojik yapılarını derinlemesine inceleyen ve ilgiyi sonuna kadar kaybetmeyen ritmiyle klasik anlatımına karşın kendini merakla seyrettiriyor.

AMERIKAN CANLI RESİM SINEMASI

Amerika'da ilk canlı-resim örnekleri 1909 yıllarında görülmeye başladı. Ülkedeki resimli-roman geleneği (comiks) canlandırma sinemasına zengin bir kaynak teşkil ediyordu. «Terbiyeli Dinazör Gertie» bu türün ilk popüler kahramanı olarak Vinson Mc Goy'a ün kazandırdı. (1910). Ben Harrison ve Manny Gould'un «Crazy Cat»i, Pat Sullivan'ın yarattığı, Otto Mesmer'in canlandırdığı «Flax The Cat», John R. Bray'in «Albay Hezaliar» serileri bu türü Amerika'da yaygınlaştırıp Walt Disney'e kadar getirdi.

«Alis Harikalar Diyarında» Disney'in bu tür girmesini sağlamıştı. «Mickey Mause» ya da bize tanınan adıyla Mikl Fare serisi işe, ses unsurunun da araya girmesiyle hem

bu türü hem de Disney'in adını dünyaya yaydı. Disney fabrikasyon canlı-resim filimlerine başlayana kadar kendi türünde özgün yapıtlar verdi. Miki Fare, gözü pek, alaycı, yürekli ve kendine güvenli kişiliğiyle Amerikan toplumunun özlediği insan tiptiydi. «Üç Küçük Domuz» aklın temsilcileriydiler. Meşhur «Donald Duck», Vak Vak Kardeş ise gürültücü, şaşkın, mutsuz haliyle tipik Amerikalıyı temsil ediyordu. Ama Disney zamanla kendine özgü stilini bırakıp, klasik müzik, gag bileşimi filimlere yöneldi. Disney ve çevresi giderek endüstrinin tutsağı oldu.

Amerika'da aynı yıllarda Disney'le beraber başka sinemacılar da ortaya çıktı. Fleischer kardeşlerin canlı-resim vampi «Betty Boop» ve «Denizci Popeye» tipleri, gerçeküstücü yöntemiyle dikkati çeken Leon Schlesinger'in «Marr Melody» ve «Looney Tunes»i, Walter Lantz'ın ünlü ağaçkakanı «Woody Woodpecker» bu türün ünlü kahramanları oldular.

1941'de Disney stüdyolarında çıkan bir grev Disney'den kopan canlı-resim yönetmenlerinin yeni bir grup oluşturmalarına önyak oldu. Topluluk (UPA) yı kurdu. Grup Bosustov, David Hilberman, Robert Cannon, John Hubley ve Art Babbit gibi sinemacıardan oluşuyordu. UPA grubu, Disney'e göre çok daha aydın kişilerdi. Eserlerinde Braque, Picasso gibi ressamların izlerine rastlamak mümkündür. 1950'de UPA başarılı örneklerini vermeye başladı.

UPA'nın yanında Tex Avery'nin çalışmaları ve «Tom And Jerry» filimleri ile Fred Quinby, William Hanna, Joseph Barbara bu çalışmaları sürdürdüler.

WALT DISNEY

Walt Disney, İrlandalı ve Kanadalı karışımı bir aileden 1901 yılında Chicago'da dünyaya geldi. Mickey Mouse'un babası olarak tanınmaya başladığı yıllarda hakkında pek bir şey bilinmiyordu. Sonraki yıllarda kazandığı ün de zaten bu parlak kişiliğin çocukluk ve gençlik yıllarına bir mitos değerli kazandırdı. Söylendiğine göre Disney, gazete satıcılığıyla hayata atılmış, müzikhol sahnelerinde Chaplin'in taklitlerini yapmış, seyyar satıcılıktan posta müvezzilliğine kadar bir sürü işe girip çıkmış, Amerikan kızılhaçında görev alarak ilk dünya savaşına katıldıktan sonra nihayet «canlı resim»de karar kılmıştı. Hollywood'a yaptığı yolculuklarından birinde çocukluğunun küçük sevimli faresini hatırlayan Disney, önceleri «Mortimer» adını verdiği bu farenin serüvenlerini film olarak işlemeyi kararlaştırdı. Böylece «Mickey Mouse» doğmuş oldu.

Önceleri amatörce ve sessiz olarak düzenlediği canlı resimlerini yavaş yavaş seslendirmeğe, yani profesyonel alana çıkarmaya başladı Disney. 1928 yılında «Steamboat Willie» beyaz perdede görüldü. Hemen arkasından «Plane Crazy» ve «Calloping Gaucho» geldi. Bunları onbir ay ara ile izleyen «Skeleton Dance» Disney'in sonraları halkı yıllarca büyüleyecek olan renkli «Silly Symphonies» dizisinin ilk filmi oldu.

1928-32 yılları arasında Disney, küçük faresi «Mickey»in çevresinde gerçek bir «Nuhun Gemisi» yaratmayı başardı: Tavşanlar, domuzlar, kaplumbağalar, tavuklar, her türden kuşlarla dolu bir dünya. Çomar «Pluto» ile ördek «Donald» bu dünyanın büyük yıldızlarıydılar. Daha sonra bu kalabalığa bir de «Büyük Kötü Kurt» katıldı. Disney, gerek renk, gerekse ses konusunda elde ettiği başarılarla her geçen gün biraz daha seyircilerin sevgilisi oluyordu.

1934 yılından başlayarak Disney, sanatının büyük düşlerinden birini gerçekleştirmeyi kafasına koydu: İnsanları da çizmek. Bu amaçla ilk olarak «Pamuk Prensesle Yedi Cüce» yı yaptı. Film, bir ilk deneme olmasına ve bazı kusurlarına rağmen gişe rekorları kırdı. Bunu Pinokyo izledi. Bu arada Disney, ikinci bir düşünüyü de gerçekleştirdi. İlk filimlerin-

den bu yana hem en büyük tutkusu hem de başarısının nedenlerinden biri olan «Müziği resimlemek». Bu çaba, canlı resim seyircisine Bach (Toccatı ve Fugue), Beethoven (Pastoral Senfoni), Ponchielli (Saatlerin dansı), Moussorgsky (Çıplak dağda bir gece), Stravinsky (Bahar Ayını) gibi büyük bestecilerin büyük eserlerini olağanüstü renklere dönmüş olarak seyretmek imkânını verdi. Bu serinin başeseri hiç kuşkusuz «Fantasia» oldu.

Savaş yıllarında Disney, bir yandan canlı resim fantezilerine yenilerini kattı, bir yandan da propaganda filmleri çevirdi. Nuhun gemisinin bu yeni müşterilerle eskilerinden daha az sevilmedi: Küçük fil «Jumbo» ve... «Bambi».

1950'den sonra Disney için yeni bir dönem ve yeni türler başladı: Belge filmleri, oyun filmleri, eğlence sitesi vb... 1950 yılında yaptığı ilk belge filmi «Castorlar Vadisi»nin küçük başarısı 1953'te yaptığı «Yaşayan Çöl»le birden büyüdü. Artık fantezilerin dünyası ayaklarını yere basmaya başlamış, ama Disney'in hep taze kalan bakışı doğada da en az hayalgücündeki kadar büyüleyici sahneler bulmayı başarmıştı.

Yeryüzüne ve kendi masallar evrenine zevkli gözleri, duyarlı kulağı, usta elleriyle durmadan yenilikler katan bu değişik sanatçı, bizi terkedinceye kadar karanlık salonları çocuk çılgınlıkları ve büyüklerin beğenen bakışları arasında aydınlatmaya devam etti.

AMERIKAN CANLI - RESİM YÖNETMENLERİ :

DAVE ve MAX FLEISHER: Bray stüdyolarında canlı-resim filmleri yaparak yönetmenliğe başlayan Fleischer kardeşlerden özellikle Max Fleischer ünlüdür. En önemli yapıtları: «Betty Boop», (1930-35), «Blumbo», «Popeye» (1930-47) gibi tipleri yarattılar. Dave Fleischer 1942'de Columbia'nın canlı-resim bölümünün başına geçti.

TEX AVERY: Amerikalı canlandırma ustası uzun süre Amerikan «gag» okulunu desen animede etkilemiştir. 1907'de doğan Tex Avery, ilk olarak MGM için gerçekleştirdiği ve en tanınmışları «Yarım Porsiyon Pigme» ve «Le Canari Géant» olan absürd filmleri ile kendini göstermiştir. Avery 1933'de tek gözünü kaybetmesine rağmen destansı kişiliği sürmüştü ve bazı yönetmenleri etkilemeyi sürdürmüştü. Belli başlı eserleri arasında, Billy Boy, Un petit Bar Sans History, Lucky Ducky sayılabilir.

Walter Lantz: 1900'de doğdu. Önceleri desinatör ve karikatürüst olan canlı-resim prodüktörü, ilk kez bir canlandırma filminde «Caz Kralı»nda renk kullanmıştır. Önce kendi adıyla anılan bir topluluk kuran Lantz en tanınmış «Andy Panda» olan (1940) bir çok tip kazandırmıştır canlı-resim sinemasına. Savaş sırasında kısa eğitici filmler yapan sanatçının firması günümüz de de faaliyettedir.

PATRICK SULLIVAN: 1887'de Avustralya'da doğan canlandırma sanatçısı 1933'de New-York'da ölmüştür. 1925'den 1935'e kadar popülerliğini koruyan (Kedi Felix) in yaratıcısıdır.

Öteki ünlü yönetmenler:

Winsor McCay: «Dinasör Gertie» (1909), «Little Nemo» (1911)

Paul Terry: «Fables D'ésope», «Al Falfa»

Dick Heamer: «Scrappy»

Ben Farrison ve Manny Gould: «crazy Cat»

William Hanna ve Joseph Barbara: «Tom And Jerry»

Leon Schlesinger: «Merry Melodies»

Bunların dışında Saul Bass'ın animasyon tekniğiyle yaptığı jenerikleri de sayabiliriz.

«The Man With The Golden Arm», «Anatomy Of A Murder», «Psycho», «Vertigo» vs.

AMERIKAN CANLI RESİM SINEMASI VE WALT DISNEY

Program bir yandan hem dünya hem de Amerikan canlandırma sineması tarihinin her biri birer kilometre taşı sayılan ünlü filimlerini bir araya getirmekte, öbür yandan da Walt Disney'in, kısa ve uzun metrajlı filimlerini (özellikle ülkemizde izlemek olanağı bulunmayan örneklerini) toplu bir biçimde sunuyor. Bu «Şölen»ün ayrıntıları şöyle:

1. MG FILİMLERİ (AMERIKAN CANLI RESİMİNİN 50 YILININ BÜYÜK ÖRNEKLERİ)

GERTIE THE DINOSAUR / Windsor McCay / 1904

WILD AND WOOLFY / Tex Avery / 1945

BETTY BOOP / Max Fleischer / 1933

POPEYE MEETS SINBAD / Max Fleischer / 1938

WHAT'S OPERA DOG / Bob Clampett / 1946

FELIX WOOS WHOOPES / Pat Sullivan / 1923

THE INTERWIEV / Ernest Pintoff / 1960

COW COW BOOGIE / Walter Lantz / 1945

FARMER ALFAFA / Paul Terry / Terry / 1930

COLOUR RHAPSODY / Mary Ellen Bute / 1958

2. MILESTONES ANIMASYONLARI

STEAMBOAT WILLIE (1928) Orijinal Miki Fare. Aynı zamanda ilk tümüyle senkronize edilmiş sesli korton film. Walt Disney

SKELTON DANCER / 1929 /

FLOWERS AND TREES / 1932 / İlk tümüyle renkli korton film. Aynı zamanda canlı-resim dalında ilk kez akademi ödülünü kazanmış.

THREE LITTLE PIGS / 1933 /

THE OLD MILL / 1937 /

3. SNOW WHITE (PAMUK PRENSES VE YEDİ CÜCE)

Canlı resim filimleri hakkında daha geniş bilgi, filmlerin gösterimi başlamadan bülten olarak dağıtılacaktır.

FRANSA CANLI RESİM FILİMLERİ

Fransız canlandırma sineması, 1844 yıllarına dayanır. Emile Reynaud, Emile Courtet, Emile Cohl gibi sanatçıları bu türün ilk yapımcıları sayılabilir. 1928 yılından itibaren genç animatörler Fransız Edebiyatının klasikleri, örneğin Racine, Victor Hugo, Balzac'ın eserlerini beyaz perdede canlandırdılar. Bu sanatçılar arasında Berthold Bartosch, Franz Masereel sayılabilir. Bunu izleyen yıllarda Fransızlar bilimsel bir takım filimler yaptılar. Marcel Ponchon ve Paul Raibaud'nun «Titreşim hareketleri», Marcel Cochin'in «Bölünme», Favier'nin «Açıklar ve Daireler» adı filimleri bu dönem ürünleri arasındadır. 1939 ve 1961 yılları arasına rastlayan dönemde bazı masallar ve gerçekçi konular işlendi. Örneğin Grimault'un Jacques Prevert'den uyarladığı filmler bu dönem ürünleri arasındadır. (Sihirli Flüt, Küçük Asker ve Paratöner Hırsızları.)

Günümüz Fransız Animatörleri (Jean Mineur, Pierre Remont, Jean Riberprey) genellikle reklam filmleri yapmakta ve bu alanda başarılı olmaktadır.

AYZENŞTAYN'IN 75. DOĞUM YILDÖNÜMÜ

1973 yılı, Rusya'nın olduğu kadar dünyanın da en büyük yönetmeni ve sinema kuramcısı Aizenştayn'ın 75. doğum yıldönümüne rastlıyor. Türk Sinematek Derneği bu nedenle öteki sinema dernekleri, klüpleri gibi programlarında Aizenştayn'ın filimlerine yer veriyor. Aizenştayn, 1898 yılında Riga'da doğdu. Mühendislik eğitimi sırasında resim ve tiyatroya ilgi duydu. Dekorculukta başladığı tiyatro çalışmalarına rejisörlükle devam etti. Bir süre sonra sinemayla ilgilenmeye başladı. 1925 yılında ilk filmi «Grev»i çekti. Zaten daha önceleri Lef dergisinde sinema üzerine kuramsal yazılar yayımlamıştı. Aynı yıl Partinin siparişiyle «Potemkin Zirhlisi»ni çekti. 1926'da «Eski Ve Yeni»yi çekmeye başladı. Araya «Ekim» filmi girince yarıda bıraktı. Sonra tekrar yarım kalan filmine devam etti ve dört yıl kadar süren bir uğraş sonunda büyük bir plastik başarı taşıyan filmi bitirdi. 1930'da Amerika'ya giden Aizenştayn film şirketlerinin senaryolarda gereksiz değişimler istemesi üzere anlaşmalarını bozup Meksika'ya geçti. Upton Sinciair'le beraber Meksika üzerine bir film yapmaya başladı. Anca yine anlaşmazlık çıktı ve 60 bin metresini çektiği filmi yarım bırakarak Rusya'ya döndü. 1933'te yani Rusya'ya döndüğü yılda «Bejin Çayırısı»ni çekmeye başladı ancak bu da yarım kaldı. Bu sıralarda sinema dersleri de vermeye başladı. 1938'de «Aleksandr Nevski»yi çekti. Vatan sevgisinin ağır bastığı bu film aynı zamanda Aizenştayn'ın ilk sesli filmiydi. İkinci dünya savaşının bitimi sıralarında «Korkunç Ivan» adında üç bölümlük büyük yapıtına başladı. Ancak Sovyetler birliğinin değişen kültür ve sanat politikası düşündüklerini gerçekleştirmesini engelledi. İki bölümünü bitirdiği Korkunç Ivan'ın üçüncü bölümünü çekmeye çalışırken 1948 de öldü.

POTEMKIN ZIRHLISI

BRONENOSETZ POTIOMKIN. Yönetmen / **Sergey M. Aizenştayn.** Konu / **Nina Agadjanova-Choutko** (S. M. Aizenştayn'ın işbirliğiyle). Senaryo, dekor, kurgu / **S. M. Aizenştayn.** Görüntü Yönetmeni / **Edouard Tisse.** Yönetmen Yardımcıları / **Aleksandrov, Maksim Strauş, M. Gomorov, A. Levşin ve A. Antonov.** Ara yazılar / **Nikola Asseyev.** Oynayanlar / **A. Antonov (Vakulınçuk), V. Barski (Kumandan), Gregori Aleksandrov (süvari)** Yapım / **Goskino** birinci fabrika. Yapım yeri ve yılı **S.S.C.B. 1925.**

— **ALEKSANDR NEVSKI** / **Sergey Mihayloviç Aizenştayn 1938** (Aizenştayn'ın «Korkunç Ivan» dan önce yaptığı ve tarihsel araştırmalara olan eğilimini bütünüyle ortaya koyduğu bir başka başeseri. Aizenştayn bu yapıtında, 1242 yıllarında, Moğol Töton Şövalyelerinin istilâsı ve kıyımlı karşısında Rus halkının verdiği ulusal savaşın destanını ve özellikle

bu savaşta halkına önderlik eden Rusya Grandükünün oğlu Prenş Aleksandr Nevski'yi anlatmaktadır. Aizenştayn «filmimin teması vatanseverliktir» demiştir. «Aleksandr Nevski» nin büyük bir filim oluşunda Edouard Tissé'nin renk tonları taşıdığı anlamlara göre değişen enfes slyah-beyaz'larının, Aizenştayn'ın eskizlerinden meydana getirilen dekor ve kostümlerin ve daha sonra «Korkunç İvan»ı da oynanacak olan Nikolay Çerkasov'un da büyük payı vardır. Ama Aizenştayn'a en önemli katkısı Sergey Prokofiev'in müzik çalışması yapmıştır denebilir. «Aleksandr Nevski» görsel-işitsel karşı-sürüm'ün en güzel örneği sayılmakta, Aizenştayn-Prokofiev işbirliği filme bir «siné-opera» niteliği kazandırmaktadır. Ayrıca özet verilecektir. Oy. / Nikolay Çerkasov, Nikolay Oklopkov, Aleksandr Abrikosov, Dimitri Orlov. Süresi / 3044 m.)

KORKUNÇ İVAN

İVAN GROZNIY 1-2. Yönetmen / Sergey Mihayloviç Aizenştayn. Senaryo ve konuşmalar / Sergey Mihayloviç Aizenştayn. Görüntü yönetmenleri / Eduard Tissé (Dış sahneler), Andrey Moskvın (İç sahneler). Müzik / Sergey Prokofieff. Sözler / Vladimir Lugovsk. Orkestra / Aleksandr Staseviç. Ses / Vladimlr Bugdankeviç, Boris Voiski. Kurgu / Sergey Mihayloviç Aizenştayn. Dekor / Aizenştayn'ın taslaklarından Isak Spinel. Gıysı / Aizenştayn'ın taslaklarından Leonid Naumova. Oynayanlar / Nikolay Çerkasov (İvan), Ludmilla Tzelikovskaya (Anastasia), Serafin Birman (Efrosinia), Piotr Kadoçnikov (Vladimir), Mihail Naznanov (Prens Kurbskiy), Andrey Abrikosov (Fillip), Aleksandr M. Gebrov (Pimen), Mihail Jarov (Malyuta), Mihail Kuznetzov (Fedor), Vladimir Balakov (Pier), Erik Pirjev (Genç İvan), Pavel Massalskiy (Polonya Kralı Sigismond), Vsevolod Pudovkin (Nikola). Yapım / Birinci bölüm / Alma Ata stüdyosu 1945. İkinci bölüm / Mosfilm Stüdyosu 1947. Türkçe açıklamalı.

POTEMKİN ÜZERİNE...

Sinema tarihinde Aizenştayn'ın **Potemkin Zirhlisi** kadar üzerinde çok sözedilmiş ikinci bir filme çok az rastlanır. Tutumları eğilimleri dünya görüşleri ne olursa olsun, sinema yazarlarının eleştirmecilerin, sinema ve sanat tarihçilerinin ve aydınların yalnız övgüyle ele aldığı tek filim de yine «Potemkin»dir.

«Potemkin Zirhlisi» daha ilk görüşte iki temel özelliği herkese duyurur: bu bir devrimin filmidir, devrimci filmidir: aynı zamanda filmde devrim yaratan bir sinema yapıtıdır.

Potemkin'in devrimci özelliği, filmin ilk görüntülerinden son görüntülerine kadar işlenen temayla kendini gösterir. Bu tema, dünya tarihinin eşine az rastlanır baskı rejimlerinden biri olan Çarlık Rusya'sındaki baskıya karşı direnişi ele alır.

Potemkin'in sinema sanatındaki devrimciliği ise oyundan kurkuya, organik bütünlüğünden çarpıcı çekimlerine, tartımına, temposuna kadar her ögesinde kendini gösterir.

Aizenştayn ve Korkunç İvan üzerine...

«Bu film sinema eleştirmenin yetkisini öyle aşıyor ki onu derinliğine araştırmak boşuna gayret gibi geliyor insana. Eisenstein'in ne olduğu bir düşünölsün. Yalnız yetenekli bir sinemacı değil, edebiyat, resim, felsefe, siyasal bilgiler, etnoloji, müzik ile beslenmiş olağanüstü kültüre sahip bir kuramcı ve düşünür. Eisenstein'i anlamak için bilinmesi gereken şeylerin sayısı insanı eziyor.

Korkunç İvan, hayal müzesinin kılığı alanına konması ve tarih ile trajik'in diyalektik uzlaşmasıdır... Kurkunç İvan, yalnız İvan'ın kişiliğinden ötürü değil, özellikle Eisenstein'in kendi kişiliği yüzünden trajiktir. Böylece **Korkunç İvan**'ın bir biyografi kesiti olduğunu

ve Eisenstein'ın Ivan aracılığıyla itiraflarda bulunduğunu söyleyebilirim. Ivan, Eisenstein'ın yaşantılarını aynen göstermez, hayatının dramını estetik yoldan dile getirir. Olgunluk çağından ölümüne dek Eisenstein eski ile yeninin çatışmasını yaşadı. İnançlı ve bilgili bir marksist ve bolşevik olmasına karşılık eski dünyanın değerleriyle büyülenmişti... Ivan'ı çok ilgi çekici yapan, tarih biçiminde bir biyografi oluşudur. Filimde Çar Ivan'ın düşünceleri yoluyla Eisenstein kendi durumunun bilincine varıyor. İlk bakışta filmin despotizmi savunduğu açıkça bellidir, ama bu yalnız görünüşte kalır, çünkü filimde despotizm umutsuzlukla, pişmanlıkla tedirginlikle, yalnızlıkla yani olumsuzca kendini gösterir. Bir daha tekrarlıyalım, Ivan'ın gerçek konusu olağanüstü durumda kalan olağanüstü insanın durumudur? Eisenstein gibi Ivan da eski ve yeni dünyanın arasında kalmıştır. Ve başından geçenler Hamlet gibi, bir boşuluğun ve hayal kırıklığının ifadesidir.

Demek ki Eisenstein'ın: «Leonardo, Marx, Lenin, Freud ve sinema almasaydı, ben herhalde ikinci bir Oscar Wilde olurdum.» demesi nükteli bir şaka değildir».

JEAN DOMARCHI

SINEMATEK'TE TÜRK FILİMLERİ GÖSTERİLERİ

Türk Sinematek Derneği, her yıl olduğu gibi bu yıl da yeni sezonu açarken yılın ilginç filimlerinden bir demet sunacak. Geçen yıllarda Yılmaz Güney, Lütfi Akad gibi yönetmenlerin filimlerini, festivallerde ödül kazanan filimleri sunan Sinematek bu kez Altın Koza Film Festivali'nin gecikmesi nedeniyle festivale katılacak filimleri sunamıyor. Ancak çekimi biten ve yılın üzerinde sözü edilecek yapıtları olduğu sanılan filimlerden bir kısmının ilk gösterilerinin Sinematek salonlarında yapılması bu eksikliği kapatacağı sanıyoruz. Sinematek'te gösterilmesi düşünülen filimlerden bazıları şunlardır:

Düğün: L. Akad

Bir Demet Menekşe: Zeki Ökten

Güllü Geliyor Güllü: Atıf Yılmaz

Kızgın Toprak: Feyzi Tuna

Asiye Nasıl Kurtulur: Nejat Saydam

Azap: Türkân Şoray

Susuz Yaz: Yılmaz Duru

Ağrı Dağının Gazabı (Ateş): Zeki Ökten

Orman (belgesel film): Lütfi Akad

Bu filimlerden, «Düğün» Urfa'dan İstanbul'a göçmüş bir ailenin büyük şehirde varolma kavgasını gerçekçi bir tutumla işlemektedir. «Güllü Geliyor Güllü», gene Anadolu'dan İstanbul'a gelmiş bir genç kızın, büyük şehirdeki serüveni kara yergici bir anlayışla konu edinmektedir. Kızgın Toprak, Anadolu insanının dünya görüşünü ifadelendirmekte; Ateş, Ağrı dağında yaşayan obaların ruhsal yapılarını anlatmaktadır. Bir Demet Menekşe ise doğrudan doğruya İstanbul'u ve İstanbul'da yaşayan çeşitli sınıflardan insanların çatışmasını dile getirmektedir. Susuz Yaz Erksan'dan sonra Yılmaz Duru'nun rejisi ile ilgiyi çekecektir sanırız. Vasıf Öngören'in ünlü oyunu Asiye Nasıl Kurtulur'un sinema uygulamasında Asiye'yi Türkân Şoray canlandırmaktadır. Orman; sinemamızın büyük ustası Lütfi Akad'ın yeni bir renkli belgesel çalışmasıdır.

Sinematek Derneğinde Ekim Ayında Yapılacak Sanat Çalışmaları :

KONSER :

RUHI SU: Halk müziğinin bu ünlü ustası Ekim ayı içerisinde çoğunluğu ünlü halk şairi Pir Sultan Abdal'ın şiirlerinden yapılmış olan türkülerden oluşan bir program sunacak.

Pir Sultan Abdal'ın az bilinen eserleri programın en önemli özelliklerinden.

MUSTAFA ZENGİN: Halen Sivas'ta yaşayan Aşık Mustafa Zengin, otantik bir halk ozanı. Genellikle lirik şiirler yazıyor ve Aşık Veysel'den etkilenmeler taşıyor. Hatta Veysel üzerine türkü de yakmış. Mustafa Zengin konserinde lirik özellikler taşıyan yapıtlarını dile getirecek.

FEYZULLAH ÇINAR: Sivaslı halk şairi Feyzullah Çınar 1937 doğumlu. Sanatçı çalışmalarını Avrupa'nın çeşitli ülkelerinde sergilemiş ve övgüyle karşılanmış. Çınar konserinde Pir Sultan Abdal'ın şiirlerini kendine özgü üslubuyla sunacak.

GÖSTERİ :

KARAGÖZ GÖSTERİSİ: Gittikçe kaybolmakta olan bu ulusal sanatın az sayıdaki temsilcilerinden biri olan **Hidayet Gülen** çalışmalarını bu ay Sinematek salonunda sergileyecek.

SERGİLER

ARA GÜLER Fotoğraf sergisi: Dünyanın sayılı fotoğrafçıları arasında bulunan Ara Güler 1 - 15 Ekim tarihleri arasında Sinematek'te yeni bir fotoğraf sergisi açacak.

Ara Güler, 1928'de İstanbul'da doğdu. Lise öğreniminden sonra bir süre İktisat fakültesine devam etti. Gazetecilik hayatına 1950'de Yeni İstanbul'da başladı. Daha sonra Hayat dergisinde fotoğraf kısmı şefi olarak çalıştı. Çalışmaları ve ünlü sanatçılarla yaptığı resimli konuşmaları çeşitli ülkelerde yayınlandı. A.B.D. canlı-resim filimleri sergisi: Canlı-resim sanatının en çok geliştiği ülkelerden biri olan A.B.D.'nin çeşitli tarihlerde yaptığı filimlerinden örnekler bu sergide sunulacak. Böylece canlı-resim alanındaki gelişmeler açıklığa kavuşacak. Sergi 15 - 30 Ekim tarihleri arasında yapılacak.

KONFERANSLAR :

Türkiyede Canlı-Resim Sineması: Konuşan: Yalçın Çetin

Ayzenştaynın Sanatı - Konuşan: Onat Kutlar

Yalçın Çetin

1934 yılında İstanbul'da doğdu. Güzel Sanatlar Akademesinde bir kaç yıl resim bölümüne devam etti. 1961'de Batı Almanya'ya gitti dört yıl kadar çizgi-filmle uğraştı. Çeşitli şirketlerde animatör olarak çalıştı. Türkiye'ye dönüşünde, karikatürcülüğünün yanı sıra çizgi-film çizerliğini yürüttü. Yirmi yıllık basın geçmişi ve iki Türkiye Ödülü var.

GERÇEK SINEMA

Sinema Ve Fotoğraf Dergisi
İlk Sayısı Ekim Ayında çıkıyor
Afrika Sineması: OSMAN SEMBENE
Şafaktaki İşçi Sineması
Fotoğraf Açık Oturumu:
Baha Gelenbevi
Ara Güler
Gültekin Çizgen
İsa Çelik

TÜRK SINMATEK DERNEĞİ EKİM AYI PROGRAMI

DIKKAT! Aşağıda belirtilen gün ve saatler dışında film gösterisi yoktur. Duyrulur.

25 Salı (Eylül) 14.00 / **KOLOMBLAR I.** Bölüm / Janus Morgenstern
16.30 / **KOLOMBLAR II.** Bölüm / Janus Morgenstern
19.00 / **KOLOMBLAR I.**

26 Çarşamba 14.00 / **KOLOMBLAR II.**
16.30 / **KOLOMBLAR I.**
21.30 / **KOLOMBLAR II.**

27 Perşembe 14.00 / **KOLOMBLAR I.**
16.30 / **KOLOMBLAR II.**
19.00 / **KOLOMBLAR I.**
21.30 / **KOLOMBLAR II.**

28 Cuma 14.00 / **KOLOMBLAR I.**
16.30 / **BİR DEMET MENEKŞE** / Zeki Ökten
19.00 / **BİR DEMET MENEKŞE** / Zeki Ökten

29 Cumartesi 14.00 / **KOLOMBLAR II.**
16.30 / **KOLOMBLAR I.**
19.00 / **KOLOMBLAR II.**

30 Pazar 14.00 / **PENCEREDEKİ ZÜRAFA** / Çekoslovakya filmi

2 Salı (Ekim) 14.00 / **SEVGİ** / Ludmill Staikov / Bulgaristan
16.30 / **SEVGİ** /
19.00 / **DÖRT CİNAYET YETER SEVGİLİM** / Çekoslovakya

3 Çarşamba 14.00 / **DÖRT CİNAYET YETER SEVGİLİM**
16.30 / **SEVGİ** / Ludmill Staikov
21.30 / **DÖRT CİNAYET YETER SEVGİLİM**

4 Perşembe 14.00 / **EXELCIOR OTELİNDE CİNAYET** / Çekoslovakya
16.30 / **DÖRT CİNAYET YETER SEVGİLİM**
19.00 / **EXELCIOR OTELİNDE CİNAYET**
21.30 / **DÖRT CİNAYET YETER SEVGİLİM**

5 Cuma	14.00 / EXELCIOR OTELİNDE CİNAYET 16.30 / EXELCIOR OTELİNDE CİNAYET 19.00 / MONTE CARLO 1904 / Ken Annakin / İlk Gösteri A.B.D.
6 Cumartesi	14.00 / DÖRT CİNAYET YETER SEVGİLİM 16.30 / SEVGİ / Ludmill Staikov 19.00 / DÖRT CİNAYET YETER SEVGİLİM
7 Pazar	14.00 / PENCEREDEKİ ZÜRAFA
9 Salı	14.00 / SEVGİ 16.30 / A.B.D. Canlı-resim filimleri (MG.) 19.00 / A.B.D. Canlı-resim filimleri (Miletones)
10 Çarşamba	14.00 / SEVGİ / Ludmill Staikov / 1972 16.30 / A.B.D. canlı-resim filimleri / M.G. 21.30 / DÖRT CİNAYET YETER SEVGİLİM
11 Perşembe	14.00 / PAMUK PRENSES VE YEDİ CÜCE Walt Disney / canlı-resim 16.30 / A.B.D. canlı-resim filimleri / Milestones 19.00 / A.B.D. canlı-resim filimleri / M.G. 21.30 / A.B.D. canlı-resim filimleri / Milestones
12 Cuma	14.00 / A.B.D. canlı-resim filimleri / M.G. 16.30 / A.B.D. canlı-resim filimleri / M.G. 19.00 / L'ours et La Poupée / Michel Deville / İlk Gösteri / Fransa
13 Cumartesi	14.00 / A.B.D. canlı-resim filimleri / M.G. 16.30 / A.B.D. canlı-resim filimleri / Milestones 19.00 / PAMUK PRENSES VE YEDİ CÜCE / Walt Disney / canlı-resim
14 Pazar	14.00 / PAMUK PRENSES VE YEDİ CÜCE / Walt Disney
16 Salı	14.00 / A.B.D. canlı-resim filimleri / M.G. 16.30 / A.B.D. canlı-resim filimleri / Milestones 19.00 / A.B.D. canlı-resim filimleri / Milestones

17 Çarşamba	14.00 / PAMUK PRENSES VE YEDİ CÜCE / Walt Disney 16.30 / PAMUK PRENSES VE YEDİ CÜCE / Walt Disney 21.30 / FRANSIZ CANLI RESİM FILİMLERİ
18 Perşembe	14.00 / A.B.D. canlı-resim filimleri / M.G. 16.30 / A.B.D. canlı-resim filimleri / Milestones 19.00 / FRANSIZ CANLI RĒSİM FILİMLERİ 21.30 / FRANSIZ CANLI RESİM FILİMLERİ
19 Cuma	14.00 / FRANSIZ CANLI RESİM FILİMLERİ 16.30 / FRANSIZ CANLI RESİM FILİMLERİ 19.00 / FRANSIZ CANLI RESİM FILİMLERİ 21.30 / FRANSIZ CANLI RESİM FILİMLERİ
20 Cumartesi	14.00 / FRANSIZ CANLI RESİM FILİMLERİ 16.30 / DÖRT CİNAYET YETER SEVGİLİM / Çekoslovakya 19.00 / DÖRT CİNAYET YETER SEVGİLİM
21 Pazar	14.00 / FRANSIZ CANLI RESİM FILİMLERİ
23 Salı	14.00 / 16.30 / 19.00 / -AN EVENING WITH THE ROYAL BALLET Anthony Asquith - Anthony Heavenlock
24 Çarşamba	14.00 / 16.30 / 21.30 / -AN EVENING WITH THE ROYALL BALLET Anthony Asquit - Anthony Heavenlock
25 Perşembe	14.00 / KORKUNÇ IVAN / Ayzenştayn / I. bölüm 16.30 / KORKUNÇ IVAN II. bölüm 19.00 / POTEMKİN ZIRHLISI / Ayzenştayn 21.30 / POTEMKİN ZIRHLISI / Ayzenştayn
26 Cuma	14.00 / KORKUNÇ IVAN I. 16.30 / KORKUNÇ IVAN II. 19.00 / POTEMKİN ZIRHLISI / Ayzenştayn
27 Cumartesi	14.55 / KORKUNÇ IVAN I. 16.30 / KORKUNÇ IVAN II. 19.00 / POTEMKİN ZIRHLISI / Ayzenştayn

Sinematek Derneğinde yapılacak olan konserlerin tarihleri aşağıdadır.

RUHI SU: 8 / Ekim / pazartesi saat: 18.30

MUSTAFA ZENGİN: 15 / Ekim / pazartesi. saat: 18.30

FEYZULLAH ÇINAR: 22 / Ekim / pazartesi. saat: 18.30

Teknik çalışma - Üstün Kalite

Durulax

mamullerinde

- Kauçuktan mamul her nevi imalat
- Çeşitli sanayi yapıştırıcıları
- Durulaks Vinilasbest ve kauçuk yer karoları
- Eberhard FABER yazı silgileri
- Her nevi madeni satırların korozyona karşı kauçuk ve ebonitle kaplanması
- SİPARİŞ ÜZERİNE İMALAT

Vedat Durusel ve Ortağı Koll. Şti.
Talihane Şehit Muhtar cad. No. 26/2 TAKSİM
Santral: 45 05 65

Durulax

HOOVER

ELEKTRIKLİ EV ALETLERİ

GÜLOK

elektrik sanayii anonim şirketi
fabrikalarında imal edilmektedir

Yurdumuzda, günün modasını
kadın, erkek ve çocuk giyiminde
kumaşta
giyimle ilgili aksesuarda
Vakko yansıtır.

Moda Vakko'dur

Türkiyenin
en güçlü
filmcilik ve
sinemacılık
kuruluşu

sinevizyon
FİLMCİLİK VE SINEMACILIK SAN. A.Ş.

1973 - 1974
sinema sezonunda

abc
filmlerini sunar.

POSEYDON MACERASI

POSEIDON ADVENTURE

yönetmen:RONALD NEAME
Gene Hackman
Ernest Borgnine

AMANSIZ MÜCADELE

L'HERITIER

yönetmen:PHILIPPE LAURE
Jean Paul Belmondo
Carla Gravina

AL KAPON VE ORTAGI

AL CAPONE AND COMPANY

yönetmen:FRANCO ZEFFRELLI
Clayton Groom
Bud Spencer

ÖLÜM TRENI

EMPEROR OF THE NORTH POLE

yönetmen:ROBERT NISZENBERG
Lee Marvin
Ernest Borgnine

BİR ADAM ÖLECEK

THE OUTSIDE MAN

yönetmen:JACQUES DERAY
Jean Louis Trintignant
Ann Margret

SUIKAST

LE COMLOT

yönetmen:PENE GAUVILLE
Michel Bouquet
Marina Vlady

DISİ SEYTANLAR

LES CRAPULES

yönetmen:GISELE LANTIER
Annie Girardot
Monica Vitti

CHE GUEVARA

CHE

yönetmen:
RICHARD FLEISCHER
Mar Sifaris,Jack Palance

SAHTE KIBARLAR

THE DISCREET CHARM
OF THE BOURGEOISIE

yönetmen:LUIS BUNUEL
F.Rey . Delphine Seyrig

ÖLÜM TACİRİ

UN MEURTRE EST UN MEURTRE

yönetmen:ETIENNE PERRELLI
J.C.Brilly . C.Spask
Robert Bossain

MAYMUNLAR

CONQUEST OF THE PLANET OF THE APES

yönetmen:T.LEE THOMPSON
Roddy McDowall,Don Murray

KARA MAFYA

MR TROUBLEMAN

yönetmen:IVAN DEYON
Robert Hooks
Paul Winfield

YASAMA KAVGASI

SOUNDER

yönetmen:MARTIN RITT
Cicely Tyson
Paul Winfield

CEHENNEMDE İKİ ADAM

HELL IN THE PACIFIC

yönetmen:JOHN BOHRMAN
Lee Marvin
Toshiko Kufune

SINEVİZYONUN ÇALIŞMA ALANLARI

- Film kitab ve işletmecilik
- Belgesel,Kültürel,Reklam,Çocuk resim ve Televizyon filmleri yapımı,dağıtım
- ÖNEMLİ NOT:Sinevizyon'un Belge filmleri (eski) (Uluslararası ödüllere layık görülmüştür)
- ABC filmleri) Türkiye işletmesi
- BATİ FİLM 1973-1974 filmleri İstanbul belge işletmesi
- Türkiye'nin en modern en güçlü sinema sanatı merkezi BEYOĞLU FİTAS ve DÜNYA ZİMRİN İsmail Palaş ADANA SİN.İSTANBUL Aksaray Gunes sinemaları işletmeciliği

KANLI ASIKLAR

LES NOGES ROUGES

yönetmen:CLAUDE CHASSOL
Michel Piccoli
Stephane Audran

VAHSİ SÜRÜCÜ

JUNIOR BONNER

yönetmen:SAM PECKINPAH
Steve McQueen
Robert Preston

BES DELİ ASKERDE

LES BIAISSÉS EN FOLIE

yönetmen:CLAUDE ZHIL
Jacques Dufilho
Mario Gema

ASANSÖRDE ÜÇ MİLYAR

TROIS MILLIARDS SANS
ASCENSEUR

yönetmen:ROGER PIGAUT
Serge Reggiani
Michel Bouquet

MARSILYA'DA SENLİK

LA BELLE AFFAIRE

yönetmen:JACQUES BEGNAUD
Michel Serrault
Bosy Varte

KANLI SAKA

SLEUTH

yönetmen:
JOSEPH MANKINIEWICZ
Laurence Olivier
Michael Caine

FRANSA OPERASYONU

KANUNUN KUVVETİ II

FRENCH CONNECTION II
yönetmen:
WILLIAM WIEDER
Gene Hackman,John Delon

ÖLÜM MISAFİRLERİ

LES INTRUS

yönetmen:SERGIO GEBBI
Charles Aznavour
Marie Christine
Raymond Pellegrin

SASKIN VE ÇAPKIN

HEARTBREAK KID

yönetmen:ELAINE MAY
Eddie Albert
Jeannie Berlin

GÖLDEKİ ESRAR

SALZBURG CONNECTION

yönetmen:LEE WATZIN
Barry Newman
Anna Karina

İBLİSİN KURBANLARI

THE OTHER

yönetmen:ROBERT BRALLOTT
Mia Maynes
Diana Mulbaer

• Bu filmler Beyoğlu FİTAS DÜNYA, YENİMELEK, Harbiye AS Raskbay EFES, ATLANTİK ÇemberiFİTAS SAFAK İPEK, Aksaray GUNES Bakırköy İNCİRLİ sinemalarında gösterilecektir

EFSANENİN SONU

WHEN THE LEGENDS DIE

yönetmen:STUART WILLIAMS
Richard Widmark
Eleanor Barrelet

CEHENNEM CANLARI

LA CLOCHE DE L'ENFER

yönetmen:OLIVIERO
GOLDINI HILL
Pantouf Yörük
Sinema Liselileri

SİCİLYALIN DÖNÜŞÜ

LE FILS

yönetmen:
PIERRE GRANIER-DEFENPE
Eves Montand,Lea Massari

• FİLMLEMLERİNİZİN TÜMÜ RENKİLİ VE SİNEMASKOPTUR
• Sinevizyon Merkez Bürosu
İstiklal Cad. No. 24-26
FİTAS ve DÜNYA Sinemaları, İZMİR
Tel: 45 73 79-45 62 25-45 67 02
Seyyidli İstanbul

sinemacılık ve filmcilik